

УДК 657:339.24

Ярослав Ізмайлов

Yaroslav Izmaylov

**ОБЛІК НАДХОДЖЕННЯ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ
ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ****ACCOUNTING OF FINANCIAL INVESTMENTS REVENUES
AFTER INTERNATIONAL STANDARDS OF FINANCIAL RECORDS**

Узагальнено існуючі підходи до визначення, класифікації та оцінювання фінансових інвестицій в бухгалтерському обліку. Розглянуто методологію та організацію обліку надходження фінансових інвестицій за міжнародними стандартами фінансової звітності. Запропоновано порядок відображення фінансових інвестицій залежно від способів їх придбання в системі обліку та формах звітності.

Ключові слова: фінансові інвестиції, організація, облік, оцінка, фінансова звітність, міжнародні стандарти.

Обобщены существующие подходы к определению, классификации и оценке финансовых инвестиций в бухгалтерском учёте. Рассмотрены методология и организация учёта поступления финансовых инвестиций по международным стандартам финансовой отчётности. Предложен порядок отражения финансовых инвестиций в зависимости от способов их приобретения в системе учёта и формах отчётности.

Ключевые слова: финансовые инвестиции, организация, учёт, оценка, финансовая отчётность, международные стандарты.

The existing approaches to the definition, classification and valuation of financial investments in accounting are summarized in this article. The methodology and the organization of accounting of financial investments revenues are considered after international standards of financial records. The order of financial investments presentation depending on the ways of their acquiring in accounting system and reporting forms is offered.

Keywords: financial investment, organization, accounting, valuation, financial records, international standards.

Постановка проблеми. Операції з фінансовими інвестиціями заслуговують на велику увагу з огляду на те, що суб'єкти господарювання придбавають і утримують ці фінансові активи з метою збільшення прибутку (відсотків, дивідендів тощо), зростання вартості капіталу або інших вигод для інвестора. Тому належне теоретичне, методологічне, організаційне і методичне забезпечення оцінювання та відображення в обліку і звітності надходження фінансових інвестицій належить до актуальних наукових завдань в системі ведення бухгалтерського обліку і складання звітності.

Активізація євроінтеграційних процесів та розширення співпраці з іноземними суб'єктами господарської діяльності в галузі фінансового інвестування зумовили приведення регламентів національного обліку в Україні у відповідність до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). Гармонізована з МСФЗ національна система бухгалтерського обліку та подання звітності певною мірою спростила і зробила більш прозорим процес визначення доцільності операцій з фінансовими інвестиціями для іноземних суб'єктів господарювання, фінансових установ та інвесторів при взаємодії з українськими контрагентами.

Разом з тим деякі складності оцінювання та обліку надходження фінансових інвестицій пов'язані з тим, що до сьогодні ще не досягнуто повної узгодженості між усіма національними та міжнародними законодавчими й інструктивними документами, що регулюють обіг цінних паперів та інших видів фінансових активів. Недостатня розробленість ведення окремих ланок обліку фінансових інвестицій спричиняє потребу у визначенні відповідно до МСФЗ чіткого порядку обліку та оцінювання фінансових інвестицій залежно від способів їх придбання, що дозволить формувати вичерпну та достовірну інформацію для суб'єктів фінансового інвестування.

Аналіз останніх джерел досліджень і публікацій. Методологія, методика й організація обліку та оцінювання фінансових інвестицій входять до кола наукових інтересів багатьох вітчизняних і зарубіжних дослідників. Докладна інформація про оцінювання та облік фінансових інвестицій підприємства в системі міжнародних стандартів знайшла відображення в публікаціях багатьох вітчизняних

науковців, а саме: І. А. Бланка, Ф. Ф. Бутинця, Р. В. Бойко, Т. Войтенко, С. Ф. Голова, Я. В. Голубки, Л. В. Жураховської, З. В. Задорожнього, В. М. Костюченко, Я. Д. Крупки, В. М. Пархоменко, І. М. Павлюка, А. А. Пересади, В. В. Сопка, Н. М. Ткаченка, В. Г. Федоренка, М. Г. Чумаченка, а також зарубіжних авторів, зокрема: Х. Андерсона, Г. Александера, С. Барнеса, Дж. Бейлі, Г. Бірмана, Г. Велша, Б. Нідлза, П. І. Камишанова, Д. Колдуелла, Р. Холта, У. Шарпа, С. Шмідта, Д. Шорта та ін. Однак поки ще не знайшли однозначного вирішення і потребують глибшого дослідження важливі питання, що пов'язані з детальною і ґрунтовною класифікацією фінансових інвестицій для потреб обліку, документальним оформленням даних їх первинного обліку, порядком відокремленого обліку надходження на підприємство довгострокових (в т.ч. корпоративних і боргових) та поточних фінансових інвестицій, системою обліку і оцінювання фінансових інвестицій залежно від способів їх придбання та ін.

Формулювання цілей статті. Метою статті є узагальнення підходів до групування, оцінювання та відображення в системі бухгалтерського обліку надходження фінансових інвестицій, визначення спірних питань і пошук шляхів вдосконалення порядку обліку придбання фінансових інвестицій за грошові кошти, в обмін на цінні папери власної емісії та в обмін на інші активи для підвищення достовірності, прозорості та аналітичної спрямованості облікової інформації про фінансове інвестування з урахуванням міжнародної практики та національних особливостей їх здійснення.

Виклад основного матеріалу дослідження. У міжнародних стандартах фінансової звітності зазначено, що фінансові інвестиції є активами, які утримуються підприємством з метою збільшення прибутку (відсотків, дивідендів тощо), зростання вартості капіталу або інших вигод для інвестора. Також наводиться уточнення, що існують обмеження, за якими інвестиціями не вважаються запаси й основні засоби. Разом з тим, МСФЗ визнають інвестиціями лише вкладення в сторонні суб'єкти. Не вважаються інвестицією реальні вкладення коштів у розвиток власної матеріальної бази. В національній системі обліку України господарські операції, що пов'язані з придбанням, створенням та іншими надходженнями необоротних активів для власних потреб підприємства, розглядаються як капітальні інвестиції, а вкладення в інші суб'єкти господарювання відносять до фінансових інвестицій [1].

Відповідно до Податкового кодексу України фінансовими інвестиціями є господарські операції, що передбачають придбання корпоративних прав, цінних паперів, деривативів та/або інших фінансових інструментів [2].

На підставі порівняння визначень фінансових інвестицій в бухгалтерському та податковому обліку можна констатувати, що наведені в них тлумачення зазначеного поняття дещо різняться за формою, проте є ідентичними за економічним змістом.

Раціональна організація обліку фінансових інвестицій є неможливою без детальної та ґрунтовної класифікації, яка б найбільш повно задовольняла інформаційні потреби інвесторів. П(С)БО 12 виокремлює поточні та довгострокові фінансові інвестиції. За МСФЗ, підприємство може в балансі і не поділяти інвестиції на поточні та довгострокові, хоча їх оцінювання повинне проводитися з використанням відповідних методів, що встановлені для кожного з зазначених видів інвестування. Визнання фінансових інвестицій за ступенем впливу є найголовнішою ознакою, що визначає мету їх оцінювання, відносини між суб'єктами й об'єктами інвестування, формування доходів і витрат. Стосовно групування за відношенням до власності, то воно не передбачене нормативними актами України, які регламентують ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, але є дуже важливим для зовнішніх користувачів інформації [3, с. 38].

Податковий Кодекс України класифікує фінансові інвестиції на прямі й портфельні. До прямих інвестицій належать господарські операції, що передбачають внесення коштів або майна в обмін на корпоративні права, які емітовані юридичною особою при їх розміщенні такою особою. Портфельними інвестиціями є господарські операції, які передбачають купівлю цінних паперів, деривативів та інших фінансових активів за кошти на фондовому або біржовому товарному ринку [2].

Серед фахівців облікового спрямування також сформувалися різні погляди на групування фінансових інвестицій.

Так, О. О. Гончаренко вважає, що вибір інструментів облікової політики в частині фінансових інвестицій залежить від таких ознак:

а) виду об'єктів інвестицій, тобто цінних паперів залежно від їхньої терміновості, ліквідності, виду майнових прав, засвідчуваних тим або іншим цінним папером (розрізняють інвестиції в пайові, боргові або похідні цінні папери);

б) статусу об'єкта, що інвестує, на ринку цінних паперів (виокремлюють професійних інвесторів та інституційних інвесторів) [4, с. 33].

Я. Голубка пропонує за відношенням до власності класифікувати фінансові інвестиції на корпоративні, які засвідчують корпоративні права, та боргові, що мають боргову природу [5].

М. І. Бондар, розглядаючи класифікацію інвестицій на поточні та довгострокові за формою № 1 «Баланс», доводить, що віднесення придбання акцій до поточних інвестицій є неможливим, оскільки втрачається зміст поняття інвестицій, які надають право власності. Такі інвестиції передбачають вкладення з метою створення або поповнення капіталу для досягнення загальної стратегії створення та функціонування суб'єкта підприємництва [6].

Л. І. Лук'яненко, О. В. Небильцова та Р. С. Коршикова, посилаючись на МСФЗ 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка», вирізняють інвестиції, які утримуються для перепродажу, групуючи їх на торгові та наявні для продажу [7, с. 45].

Для первинного обліку фінансових інвестицій не передбачено окремих спеціалізованих первинних документів. Разом з тим для потреб такого обліку використовують:

- 1) касові ордери – при придбанні фінансових інвестицій за готівку;
- 2) платіжне доручення та виписку банку з поточного рахунка – при придбанні фінансових інвестицій за безготівковим розрахунком;
- 3) акти приймання-передачі об'єктів основних засобів або нематеріальних активів – при придбанні фінансових інвестицій в обмін на матеріальні та нематеріальні цінності;
- 4) бухгалтерську довідку-розрахунок – при відображенні в обліку суми амортизації дисконту чи премії.

Основним документом, що складається при господарських операціях з фінансовими інвестиціями, є договір, в якому повинні відображатись всі особливості здійснених операцій з ними. За кожним пакетом придбаних цінних паперів суб'єкти господарювання складають реєстр, у якому зазначається така інформація: найменування емітента, номінальна вартість цінного паперу, його купівельна вартість, номер, серія тощо, загальна кількість, дата купівлі, дата продажу. Підсумовуючи вищевикладене, можна дійти висновку, що існуючий порядок документального оформлення обліку фінансових інвестицій потребує подальшого удосконалення в напрямку більш чіткого і систематизованого подання облікової інформації.

З переходом національних суб'єктів господарювання на подання фінансової звітності за міжнародними стандартами відбулося розширення можливих засобів оцінювання фінансових інвестицій. За цих умов важливим виявляється підбір конкретних методів оцінки, який доцільно здійснювати залежно від способу і періоду придбання фінансових інвестицій, тобто на кожному етапі їх обліку в інвестора. Існують також інші точки зору стосовно обрання методу оцінки фінансових інвестицій. Зокрема, С. Ф. Голов та В. М. Костюченко зазначають, що методи оцінки фінансових інвестицій слід обирати залежно від того, який вплив має інвестор на об'єкт інвестування (оцінювання може здійснюватися за собівартістю або за правилом нижчої оцінки, за ринковою вартістю, за методом участі в капіталі) [3, с. 256].

При надходженні фінансових інвестицій на підприємство в бухгалтерському обліку потрібно провести їх первісне оцінювання, тобто достовірно оцінити їх вартість на момент придбання. Порядок оцінювання фінансових інвестицій залежно від способів їх придбання зображено на рис. 1.

Рис. 1. Порядок оцінювання фінансових інвестицій залежно від способів їх придбання

Згідно з чинним Планом рахунків [8] для обліку наявності та руху фінансових інвестицій передбачено рахунки 35 «Поточні фінансові інвестиції» та 14 «Довгострокові фінансові інвестиції», які не дають повної інформації про фінансові інвестиції і не відповідають потребам користувачів. Фахівцями з обліку здійснюються спроби ініціювання внесення змін до існуючої системи бухгалтерського обліку надходження фінансових інвестицій на підприємство для підвищення об'єктивності інформації про цю облікову ланку.

Так, Я. Голубка з метою відокремленого обліку корпоративних і боргових фінансових інвестицій вважає за доцільне внести зміни до чинного Плану рахунків, реєстрів бухгалтерського обліку, показників фінансової звітності. Зокрема, до синтетичного рахунку 14 «Довгострокові фінансові інвестиції» ним рекомендовано ввести такі субрахунки: 141 «Корпоративні фінансові інвестиції за методом обліку участі у капіталі» – для обліку корпоративних фінансових інвестицій з суттєвим впливом інвестора; 142 «Інші корпоративні фінансові інвестиції» – для обліку інших корпоративних фінансових інвестицій; 143 «Боргові фінансові інвестиції» – для обліку боргових фінансових інвестицій. В балансі підприємства для розширення його інформативності корпоративні фінансові інвестиції, що обліковуються за методом участі у капіталі, цим автором рекомендується відображати як частку в активах та зобов'язаннях в розгорнутому вигляді з включенням до валюти балансу лише чистої вартості вкладеного капіталу.

З метою уніфікації підходів до розмежування видів акцій на довгострокові та короткострокові фінансові інвестиції М. І. Бондар рекомендує взяти за основу рішення власника акцій про терміни їх реалізації. На його думку, якщо на момент надходження (придбання) акцій не існує визначених термінів їх реалізації і підприємство не відноситься до тих, основною діяльністю яких є торгівля цінними паперами, то необхідно такі акції відображати лише на рахунку 14 «Довгострокові фінансові інвестиції». З прийняттям рішення про реалізацію акцій зазначений автор вважає за доцільне відобразити переведення активів до поточних та виокремити для цього спеціальний субрахунок 353 «Довгострокові фінансові активи, утримувані для продажу». З точки зору М. І. Бондаря, перейменування рахунку 35 «Поточні фінансові інвестиції» в «Поточні фінансові активи», а також застосування субрахунку 353 «Довгострокові фінансові активи, утримувані для продажу» надасть можливість удосконалити забезпечення належного контролю за операціями з інвестиційною діяльністю, які мають стратегічний характер.

Узагальнюючи підходи М. І. Бондаря та Я. Голубки, пропонується забезпечити порядок ведення відокремленого обліку надходження на підприємство довгострокових (в т.ч. корпоративних і боргових) фінансових інвестицій та поточних фінансових активів. При цьому рекомендується кожному підприємству самостійно обирати субрахунки (із запропонованих вище зазначеними авторами) до синтетичних рахунків 14 «Довгострокові фінансові інвестиції» та 35 «Поточні фінансові інвестиції» (або, за М. І. Бондарем, «Поточні фінансові активи») залежно від інформаційних потреб зовнішніх та внутрішніх користувачів. Адже відповідно до Наказу Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291 «Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування» (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 09.12.2011 р. № 1591), нові синтетичні рахунки можуть вводитися до Плану рахунків Міністерством фінансів України за відповідними клопотаннями щодо бухгалтерського обліку специфічних операцій. Водночас субрахунки до синтетичних рахунків дозволено вводити підприємствам самостійно, виходячи з потреб управління, контролю, аналізу та звітності.

В результаті систематизації вимог чинної нормативно-інструктивної бази щодо ведення обліку надходження фінансових інвестицій в Україні, яку гармонізовано з Міжнародними стандартами фінансової звітності, а також узагальнення рекомендацій фахівців з обліку запропоновано порядок обліку придбання фінансових інвестицій за грошові кошти (табл. 1).

Наведена в табл. 1 послідовність бухгалтерських проведення та чітке визначення первинних документів, де відображується відповідна облікова інформація, дозволяють забезпечити повноту і прозорість формування і представлення облікових даних.

Підприємство може придбавати цінні папери інших підприємств. При цьому справедлива (ринкова) вартість власних цінних паперів може бути вищою або нижчою за їх номінальну вартість. Розроблений порядок обліку придбання фінансових інвестицій в обмін на цінні папери власної емісії подано в табл. 2.

Таблиця 1

**Запропонований порядок обліку придбання фінансових інвестицій
за грошові кошти**

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.	Первинний документ
		Дт	Кт		
1	Підприємство придбало акції публічного акціонерного товариства	14 «Довгострокові фінансові інвестиції», 35 «Поточні фінансові інвестиції»	63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	150 000	Виписка з реєстру цінних паперів
2	Отримані посередницькі послуги торговця цінними паперами	14 «Довгострокові фінансові інвестиції», 35 «Поточні фінансові інвестиції»	63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	800	Акт наданих послуг
3	Оплачені акції і посередницькі послуги	63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	31 «Рахунки в банках»	150 800	Платіжне доручення

Таблиця 2

**Запропонований порядок обліку придбання фінансових інвестицій
в обмін на цінні папери власної емісії**

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.	Первинний документ
		Дт	Кт		
1	Передані акції	36 «Розрахунки з покупцями і замовниками»	45 «Вилучений капітал»	125 000	Витяг з реєстру цінних паперів
2	Відображено перевищення продажної вартості власних цінних паперів над їх номінальною вартістю	45 «Вилучений капітал»	425 «Додатковий капітал»	12 000	Бухгалтерська довідка
3	Отримані цінні папери	14 «Довгострокові фінансові інвестиції», 35 «Поточні фінансові інвестиції»	63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	125 000	Витяг з реєстру цінних паперів
4	Здійснено залік заборгованостей	63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	36 «Розрахунки з покупцями і замовниками»	125 000	Бухгалтерська довідка на підставі договору обміну
5	Оплачені посередницькі послуги	97 «Інші витрати» 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» 31 «Рахунки в банках»	750	Акт наданих послуг, платіжне доручення

Запропонований порядок обліку придбання фінансових інвестицій в обмін на інші активи наведено в табл. 3.

Слід зазначити, що чинними П(С)БО також окремо не передбачено порядку первісного оцінювання акцій у разі їх безоплатного отримання і не врегульовано особливості обліку отримання таких акцій. Дискусійним залишається і правомірність віднесення таких операцій до інвестиційних, оскільки не передбачено вкладення активів.

Інструкцією про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку [8] передбачено відображати на субрахунку 745 «Дохід від безоплатно одержаних активів» інформацію про доходи від безоплатно одержаних фінансових інвестицій, але лише у разі їх вибуття.

Таблиця 3

**Запропонований порядок обліку придбання фінансових інвестицій
в обмін на інші активи**

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн.	Первинний документ
		Дт	Кт		
1	Відвантажено товари	36 «Розрахунки з покупцями і замовниками»	70 «Доходи від реалізації»	24 000	Накладна на відвантаження
2	Нараховане податкове зобов'язання з ПДВ	70 «Доходи від реалізації»	64 «Розрахунки за податками й платежами»	4000	Податкова накладна
3	Списана вартість відвантажених товарів	90 «Собівартість реалізації»	28 «Товари»	12 000	Накладна на відвантаження
4	Отримано фінансову інвестицію	14 «Довгострокові фінансові інвестиції», 35 «Поточні фінансові інвестиції»	63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	20 000	Індосамент та акт приймання-передачі
4	Отримано фінансову інвестицію	14 «Довгострокові фінансові інвестиції», 35 «Поточні фінансові інвестиції»	63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	20 000	Індосамент та акт приймання-передачі
5	Відображено списання суми ПДВ з фінансової інвестиції, що придбавається, на витрати	97 «Інші витрати»	63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	4000	Бухгалтерська довідка
6	Здійснено залік заборгованостей	63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	36 «Розрахунки з покупцями і замовниками»	24 000	Договір обміну
7	Сформовано фінансовий результат	70 «Доходи від реалізації» 79 «Фінансові результати»	79 «Фінансові результати» 90 «Собівартість реалізації»	20 000 12 000	Бухгалтерська довідка

Тому, оскільки отримані акції потрібно відображати у складі необоротних активів, то безоплатне їх надходження відповідно до інструкції має здійснюватися у кореспонденції з рахунком 424 «Безоплатно одержані необоротні активи». Враховуючи, що залишок додаткового капіталу на цьому субрахунку зменшується на суму визнаного доходу протягом строку корисного використання безоплатно одержаних об'єктів необоротних активів і при вибутті таких активів, то й доходи від безоплатного отримання таких акцій відобразатимуться лише при вибутті інвестицій.

Рекомендований порядок обліку та оцінювання фінансових інвестицій на дату балансу зображено на рис. 2.

Рис. 2. Облік та оцінювання фінансових інвестицій на дату балансу

Потрібно зауважити, що сучасна система обліку фінансових інвестицій в Україні потребує деяких уточнень, тому що не враховує прийнятого в міжнародній практиці поділу таких інвестицій на боргові та корпоративні. Зазначена проблема виникла через невідповідність норм П(С)БО 13 «Фінансові інструменти» та міжнародного стандарту МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка».

В існуючій формі № 1 «Баланс» довгострокові фінансові інвестиції відображаються в рядках 040 «Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств» та 045 «Інші фінансові інвестиції». Враховуючи наведену розбіжність акцій і облігацій у балансі підприємства, М. І. Бондар [6] та Я. В. Голубка [5] в своїх дослідженнях рекомендують передбачити таку структуру довгострокових фінансових інвестицій у формі № 1 «Баланс»:

Довгострокові фінансові інвестиції в пайові цінні папери:

040 «Фінансові інвестиції в дочірні підприємства»;

041 «Фінансові інвестиції в асоційовані підприємства»;

042 «Інші фінансові інвестиції»;

045 «Довгострокові фінансові інвестиції в боргові цінні папери».

Наведену структуру довгострокових фінансових інвестицій є сенс вважати більш адаптованою для сучасних умов господарювання. Тому доцільним є ініціювання відповідних змін до інформаційного забезпечення форм фінансової звітності.

Висновки. Система обліку фінансових інвестицій в Україні повинна відповідати швидко змінюваним ринковим умовам та інвестиційним світогосподарським процесам, адаптуючись до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Доведено, що на підставі порівняння визначень фінансових інвестицій в бухгалтерському та податковому обліку можна констатувати, що наведені в них тлумачення зазначеного поняття дещо різняться за формою, проте є ідентичними за економічним змістом.

Серед існуючих підходів до класифікації фінансових інвестицій для цілей обліку найбільш важливим є їх групування за періодом утримання, згідно з чим інвестиції поділяються на довгострокові і поточні та обліковуються на відповідних синтетичних рахунках. Не останню роль відіграє також класифікація за відношенням до власності, за якою вирізняють корпоративні та боргові фінансові інвес-

тиції. Згідно із запропонованим порядком ведення відокремленого обліку зазначених груп фінансових інвестицій кожному підприємству рекомендується самостійно обирати субрахунки до синтетичних рахунків 14 та 35 залежно від інформаційних потреб зовнішніх та внутрішніх користувачів.

Для правильного ведення бухгалтерського обліку фінансових інвестицій і отримання достовірної інформації про них рекомендовано використовувати запропоновану методику бухгалтерського обліку придбання фінансових інвестицій за грошові кошти в обмін на цінні папери власної емісії та в обмін на інші активи, яка чітко визначає послідовність бухгалтерських проведення та перелік первинних документів, де відображується відповідна облікова інформація. Внесені авторські рекомендації до системи обліку фінансових інвестицій за Міжнародними стандартами фінансової звітності підвищують зручність складання звітності, аналітичну цінність облікових даних та посилять контроль за дотриманням законодавства в галузі фінансового інвестування.

Розглянуті в статті питання удосконалення обліку надходження фінансових інвестицій за міжнародними стандартами не є вичерпними і потребують подальших досліджень у напрямку внесення доповнень і уточнень до методологічного й організаційного забезпечення розглянутої облікової ланки.

Список використаної літератури

1. Міжнародні стандарти фінансової звітності [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://minfin.gov.ua/>
2. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI із змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі : навч.-практ. посіб. / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. – К. : Лібра, 2001. – 840 с.
4. Гончаренко О. О. Проблемні аспекти оцінки та обліку фінансових інвестицій / О. О. Гончаренко // Вісник ЧДТУ. – 2003. – № 8. – С. 29–36.
5. Голубка Я. В. Облік і аудит фінансових інвестицій : навч. посіб. / Я. В. Голубка. – Тернопіль : Тернопільський НЕУ, 2006. – 385 с.
6. Бондар М. І. Інвестиційна діяльність: методика та організація обліку і контролю : монографія / М. І. Бондар. – К. : КНЕУ, 2008. – 256 с.
7. Лук'яненко Л. І. Облік фінансових інвестицій: методологія та проблеми міжнародної уніфікації : монографія / Лук'яненко Л. І., Небилцова О. В., Коршикова Р. С. – К. : КНЕУ, 2005. – 172 с.
8. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291, із змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>.

References

1. International standards of accounting. [Internet]. Available from: <<http://minfin.gov.ua/>>
2. Tax code of Ukraine from 02.12.2010 № 2755-VI. [Internet]. Available from:< <http://zakon.rada.gov.ua/>>
3. Golov, S. F. and Kostyuchenko, V. M. (2001) Accounting after international standards: examples and comments. Kyiv: Libra, 840 p.
4. Goncharenko, O. O. (2003) Problematic aspects of valuation and accounting of investments. *Visnik CHDTU*, (8), pp. 29–36.
5. Golubka, Ya. V. (2006) Accounting and auditing of financial investments. Ternopil: Ternopilskij NEU, 385 p.
6. Bondar, M. I. (2008) Investing activity: methods and organization of accounting and control. Kyiv: KNEU, 256 p.
7. Luk'yanenko, L. I., Nebilcova, O. V. and Korshikova, R. S. (2005) Accounting of financial investments: methodology and problems of international unification. Kyiv: KNEU, 172 p.
8. Instruction about the use of the Chart of accounts of assets, capital, obligations and business transactions of enterprises and organizations approved by the order of the Ministry of Finance of Ukraine from 30.11.1999. № 291. [Internet]. Available from: <<http://zakon.rada.gov.ua/>>

Стаття надійшла до редакції 04.02.2014.

Відомості про автора

Я. О. Ізмайлов, кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної економіки, ДВНЗ «Криворізький національний університет».